

ДРЖАВНА
РЕВИЗОРСКА
ИНСТИТУЦИЈА

ИЗВЕШТАЈ
О РЕВИЗИЈИ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЕШТАЈА И
ПРАВИЛНОСТИ ПОСЛОВАЊА
ПАРТИЈЕ ЗА ДЕМОКРАТСКО ДЕЛОВАЊЕ, ПРЕШЕВО
ЗА 2019. ГОДИНУ

Број: 400-1133/2020-06/7
Београд, 10. децембар 2020. године

САДРЖАЈ:

ИЗВЕШТАЈ ДРЖАВНЕ РЕВИЗОРСКЕ ИНСТИТУЦИЈЕ

Извештај о ревизији финансијских извештаја.....	3
Извештај о ревизији правилности пословања.....	6

ПРИЛОГ I – РЕЗИМЕ НАЛАЗА И ПРЕПОРУКА	9
---	----------

ПРИЛОГ II – НАПОМЕНЕ УЗ ИЗВЕШТАЈ О РЕВИЗИЈИ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЕШТАЈА И ПРАВИЛНОСТИ ПОСЛОВАЊА ПАРТИЈЕ ЗА ДЕМОКРАТСКО ДЕЛОВАЊЕ, ПРЕШЕВО ЗА 2019. ГОДИНУ.....	17
---	-----------

ПРИЛОГ III – ФИНАНСИЈСКИ ИЗВЕШТАЈИ ПАРТИЈЕ ЗА ДЕМОКРАТСКО ДЕЛОВАЊЕ, ПРЕШЕВО ЗА 2019. ГОДИНУ.....	40
---	-----------

ИЗВЕШТАЈ ДРЖАВНЕ РЕВИЗОРСКЕ ИНСТИТУЦИЈЕ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ

ПАРТИЈА ЗА ДЕМОКРАТСКО ДЕЛОВАЊЕ

Прешево
Рамиза Садику број 3

Извештај о ревизији финансијских извештаја

Мишљење са резервом о финансијским извештајима

Извршили смо ревизију финансијских извештаја Партије за демократско деловање за 2019. годину, који обухватају: 1) Биланс стања и 2) Биланс успеха.

По нашем мишљењу, осим за ефекте и могуће ефекте питања описаних у делу Основ за мишљење са резервом о финансијским извештајима, финансијски извештаји за 2019. годину, по свим материјално значајним питањима, дају истинит и објективан приказ финансијског положаја Партије за демократско деловање на дан 31. децембар 2019. године, као и резултата њеног пословања за пословну годину завршену на тај дан и припремљени су у складу са рачуноводственим прописима Републике Србије.

Основ за мишљење са резервом о финансијским извештајима

1) Партија за демократско деловање је у финансијским извештајима, у оквиру некретнина, постројења и опреме, исказала опрему – путничко возило – набавне вредности у износу од 682 хиљаде динара, односно садашње вредности у износу од 362 хиљаде динара, које је набављено у ранијим годинама и за које у поступку ревизије није достављена рачуноводствена документација о набавци. Поред тога, Партија за демократско деловање није са стањем на дан 31. децембар 2019. године извршила годишњи попис наведене имовине, који је прописан чланом 16 Закона о рачуноводству и чланом 2 Правилника о начину и роковима вршења пописа и усклађивања књиговодственог стања са стварним стањем. Због напред наведеног нисмо се уверили у вредност некретнина, постројења и опреме исказану у износу од 362 хиљаде динара.

2) Партија за демократско деловање није у 2019. години у дневник благајне, као врсти пословних књига, уносила пословне промене настале по основу готовине, подигнуте са текућег (пословног) рачуна и употребљене за исплату путних трошкова (дневница), трошкова репрезентације и других трошкова, у укупном износу од 673 хиљаде динара и по том основу није исказивала уплате и исплате готовог новца у оквиру благајне, што није у складу са одредбама члана 11 став 10 и члана 12 став 3 Закона о рачуноводству, као ни у складу са одредбама члана 17 ст. 6 и 9 Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за друга правна лица.

3) Партија за демократско деловање је у финансијским извештајима, у оквиру улога, исказала улоге (сопствене изворе) оснивача и других лица у износу од 161 хиљаде динара и нераспоређени вишак прихода над расходима у износу од 464 хиљаде динара, за које у поступку ревизије нису достављене рачуноводствене исправе и документа на основу којих су евидентирани у пословним књигама и приказани у финансијским извештајима у смислу члана 8 ст. 1 и 2 и члана 12 став 1 Закона о рачуноводству, због чега се нисмо уверили у вредност улога исказану у укупном износу од 625 хиљада динара.

4) Партија за демократско деловање је у финансијским извештајима, у оквиру прихода од донација, дотација, субвенција и сл, исказала приходе из јавних извора (из буџета Републике Србије и из буџета јединица локалне самоуправе) у укупном износу од 7.198 хиљада динара, уместо да их искаже у оквиру прихода по посебним прописима из буџета у складу са чланом 45 став 4 Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за друга правна лица, а у вези са чланом 13 и чланом 22 став 1 Закона о рачуноводству, као и чланом 9 став 1 Правилника о начину признавања, вредновања, презентације и обелодањивања позиција у појединачним финансијским извештајима микро и других правних лица. Поступајући на описани начин, Партија за демократско деловање је у финансијским извештајима више исказала приходе од донација, дотација, субвенција и сл, а мање исказало приходе по посебним прописима из буџета за износ од 7.198 хиљада динара.

5) Партија за демократско деловање је у финансијским извештајима, у оквиру трошкова производних услуга, исказала трошкове књиговодствених услуга у износу од 333 хиљаде динара и трошкове ревизије финансијских извештаја у износу од 228 хиљада динара, уместо да их искаже у оквиру трошкова непроизводних услуга у складу са чланом 37 став 2 Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за друга правна лица, а у вези са чланом 13 и чланом 22 став 1 Закона о рачуноводству, као и чланом 9 став 1 Правилника о начину признавања, вредновања, презентације и обелодањивања позиција у појединачним финансијским извештајима микро и других правних лица. Поступајући на описани начин, Партија за демократско деловање је у финансијским извештајима више исказала трошкове производних услуга, а мање исказало нематеријалне трошкове за укупан износ од 561 хиљада динара.

Ревизију смо извршили у складу са Законом о Државној ревизорској институцији¹, Пословником Државне ревизорске институције² и Међународним стандардима врховних ревизорских институција (ISSAI). Наша одговорност, у складу са овим стандардима, је детаљније описана у делу извештаја Одговорност ревизора за ревизију финансијских извештаја. Независни смо у односу на субјекта ревизије у складу са ISSAI 30 – Етички кодекс врховних ревизорских институција и Етичким кодексом за државне ревизоре и друге запослене у Државној ревизорској институцији и испунили смо наше остале етичке одговорности у складу са овим кодексима. Сматрамо да су ревизијски докази које смо прибавили довољни и адекватни да нам пруже основ за наше мишљење са резервом.

Остала питања

Финансијски извештаји Партије за демократско деловање Прешево у ранијем периоду нису били предмет ревизије од стране Државне ревизорске институције.

Одговорност руководства за финансијске извештаје

Руководство субјекта ревизије је одговорно за припрему и истинит и објективан приказ ових финансијских извештаја у складу са међународним стандардима финансијског извештавања и законом којим је уређено рачуноводство и за оне интерне контроле за које одреди да су потребне за припрему финансијских извештаја који не садрже материјално значајне погрешне исказе, настале услед криминалне радње или грешке.

¹ „Службени гласник РС“, бр. 101/2005, 54/2007 и 36/2010.

² „Службени гласник РС“, број 9/2009.

При састављању финансијских извештаја, руководство је одговорно за процену способности субјекта ревизије да настави са пословањем у складу са начелом сталности, обелодањујући, по потреби, питања која се односе на сталност пословања и примену начела сталности пословања као рачуноводствене основе, осим ако оснивач намерава да субјект ревизије престане са пословањем, или нема другу реалну могућност осим да то уради.

Руководство је одговорно за надгледање процеса финансијског извештавања субјекта ревизије.

Одговорност ревизора за ревизију финансијских извештаја

Наш циљ је стицање уверавања у разумној мери о томе да финансијски извештаји, узети у целини, не садрже материјално значајне погрешне исказе, настале услед криминалне радње или грешке, и издавање извештаја о ревизији који садржи наше мишљење. Уверавање у разумној мери означава висок ниво уверавања, али не представља гаранцију да ће ревизија спроведена у складу са ISSAI увек открити материјално погрешне исказе ако такви искази постоје. Погрешни искази могу настати услед криминалне радње или грешке и сматрају се материјално значајним ако је разумно очекивати да ће, појединачно или збирно, утицати на економске одлуке корисника донете на основу ових финансијских извештаја.

Као део ревизије у складу са ISSAI, примењујемо професионално просуђивање и одржавамо професионални скептицизам током ревизије. Такође:

- Идентификујемо и процењујемо ризике од материјално значајних погрешних исказа у финансијским извештајима, насталих услед криминалне радње или грешке; осмишљавамо и обављамо ревизијске поступке као одговор на те ризике; и прибављамо довољно адекватних ревизијских доказа да обезбеде основ за мишљење ревизора. Ризик да неће бити идентификовани материјално значајни погрешни искази који су резултат криминалне радње је већи него за погрешне исказе настале услед грешке, зато што криминална радња може да укључи удруживање, фалсификовање, намерне пропусте, лажно представљање или заобилажење интерне контроле.
- Стичемо разумевање о интерним контролама које су релевантне за ревизију ради осмишљавања ревизијских поступака који су прикладни у датим околностима, али не у циљу изражавања мишљења о ефикасности система интерне контроле субјекта ревизије.
- Процењујемо примењене рачуноводствене политике и у којој мери су разумне рачуноводствене процене које је извршило руководство.
- Доносимо закључак о прикладности примене начела сталности као рачуноводствене основе од стране руководства и, на основу прикупљених ревизијских доказа, да ли постоји материјална неизвесност у вези са догађајима или условима који могу да изазову значајну сумњу у погледу способности ентитета да настави са пословањем у складу са начелом сталности. Ако закључимо да постоји материјална неизвесност, дужни смо да у свом извештају скренемо пажњу на повезана обелодањивања у финансијским извештајима или, ако таква обелодањивања нису адекватна, да модификујемо своје мишљење. Наши закључци се заснивају на ревизијским доказима прикупљених до датума извештаја ревизора. Међутим, будући догађаји или услови могу за последицу да имају да ентитет престане да послује у складу са начелом сталности.
- Процењујемо укупну презентацију, структуру и садржај финансијских извештаја, укључујући обелодањивања, и да ли су у финансијским извештајима приказане трансакције и догађаји на такав начин да се постигне истинит и објективан приказ.

Саопштавамо лицима овлашћеним за управљање, између осталог, планирани обим и време ревизије и значајне ревизијске налазе, укључујући све значајне недостатке интерне контроле које смо идентификовали током ревизије.

Генерални државни ревизор

Др Душко Пејовић
Државна ревизорска институција
Макензијева 41
11000 Београд, Србија
10. децембар 2020. године

Извештај о ревизији правилности пословања

Мишљење са резервом о правилности пословања

Уз ревизију финансијских извештаја Партије за демократско деловање за 2019. годину, извршили смо ревизију правилности пословања која обухвата испитивање активности, финансијских трансакција, информација и одлука у вези са приходима и расходима, исказаних у финансијским извештајима за 2019. годину.

По нашем мишљењу, осим за питања наведена у делу извештаја Основ за мишљење са резервом о правилности пословања, активности, финансијске трансакције, информације и одлуке у вези са приходима и расходима Партије за демократско деловање Прешево, по свим материјално значајним питањима, су извршене у складу са законом, другим прописима, датим овлашћењима, и за планиране сврхе.

Основ за мишљење са резервом о правилности пословања

1) Партија за демократско деловање није уговором уредила међусобна права, обавезе и одговорности Странке и лица одговорног за финансијско пословање, вођење књига и подношење извештаја о финансијском пословању које није засновало радни однос у Странци, што није у складу са одредбама члана 48 Закона о раду.

2) Партија за демократско деловање није донела општа акта Странке прописана члановима 18 и 45 Статута: Правилник о раду Скупштине и Правилник о раду Надзорног одбора, као ни друга општа акта прописана члановима 14 и 36 Статута.

3) Партија за демократско деловање је у финансијским извештајима, у оквиру трошкова зарада, накнада зарада и осталих личних расхода, исказала остале личне расходе у износу од 353 хиљаде динара за које у поступку ревизије нису достављене веродостојне рачуноводствене исправе на основу којих су евидентирани у пословним књигама, што није у складу са чланом 8 ст. 1 и 2 и чланом 22 став 1 Закона о рачуноводству, као и чланом 32 став 4 Правилника о начину признавања, вредновања, презентације и обелодањивања позиција у појединачним финансијским извештајима микро и других правних лица, због чега се нисмо уверили да се поменути трошкови односе на редован рад Странке у смислу члана 19 став 1 Закона о финансирању политичких активности.

4) Партија за демократско деловање је за стручно усавршавање и оспособљавање, међународну сарадњу и рад са чланством искористила износ од 231 хиљаде динара, уместо износа од 360 хиљада динара, који представља најмање 5% од укупно добијених средстава из јавних извора за редован рад на годишњем нивоу у 2019. години и који је Партија за демократско деловање била дужна да искористи у складу са чланом 19 став 3 Закона о финансирању политичких активности.

Ревизију правилности пословања смо извршили у складу са Законом о Државној ревизорској институцији и ISSAI 4000 – Стандард за ревизију правилности. Сматрамо да су ревизијски докази које смо прикупили довољни и одговарајући да пруже основ за наше мишљење са резервом.

Одговорност руководства за правилност пословања

Поред одговорности за припрему и истинит и објективан приказ, руководство субјекта ревизије је такође дужно да обезбеди да активности, финансијске трансакције, информације и одлуке исказане у финансијским извештајима буду у складу са прописима који их уређују. Ова одговорност обухвата и успостављање финансијског управљања и контроле ради обезбеђивања разумног уверавања да ће се циљеви остварити кроз пословање у складу са прописима, унутрашњим актима и уговорима.

Одговорност ревизора за ревизију правилности пословања

Поред одговорности да изразимо мишљење о финансијским извештајима, наша одговорност је и да изразимо мишљење о томе да ли је пословање субјекта ревизије, обухваћено према дефинисаним критеријумима, по свим материјално значајним питањима, усклађено са законом и другим прописима. У тачки 2. Напомена уз Извештај о ревизији наведени су прописи који су коришћени као извори критеријума. Одговорност ревизора укључује обављање процедура како би прибавили ревизијске доказе о томе да ли је пословање субјекта ревизије, обухваћено према дефинисаним критеријумима, усклађено са законским и другим прописима. Ова одговорност подразумева спровођење поступака у циљу прибављања ревизијских доказа да би се добило уверавање у разумној мери да ли су активности, финансијске трансакције, информације и одлуке у вези са приходима и расходима, извршене у складу са законом, другим прописима, датим овлашћењима, и за планиране сврхе. Ови поступци укључују и процену ризика од материјално значајне неусклађености са прописима.

Генерални државни ревизор

Др Душко Пејовић
Државна ревизорска институција
Макензијева 41
11000 Београд, Србија
10. децембар 2020. године

РЕЗИМЕ НАЛАЗА И ПРЕПОРУКА

Приоритет налаза и датих препорука је одређен према следећем:

- **Приоритет 1** – грешке, неправилности и погрешна исказивања које је могуће отклонити у року од 90 дана.
- **Приоритет 2** – грешке, неправилности и погрешна исказивања које је могуће отклонити пре припремања наредног сета финансијских извештаја, а не дуже од годину дана.
- **Приоритет 3** – грешке, неправилности и погрешна исказивања која је могуће отклонити у року од датума припреме наредног сета финансијских извештаја до три године.

С А Д Р Ж А Ј:

1. Резиме налаза у ревизији финансијских извештаја.....	12
2. Резиме датих препорука у ревизији финансијских извештаја	13
3. Резиме налаза у ревизији правилности пословања	14
4. Резиме датих препорука у ревизији правилности пословања.....	15
5. Захтев за достављање одазивног извештаја	15

1. Резиме налаза у ревизији финансијских извештаја

Приоритет 2

1) Као што је објашњено у тачки 5.2. Напомена уз Извештај, Партија за демократско деловање није донела општи акт којим се уређује организација рачуноводства, интерни рачуноводствени контролни поступци, утврђују рачуноводствене политике и остали елементи прописани чланом 7 став 1 Закона о рачуноводству и члановима 3 и 6 Правилника о начину признавања, вредновања, презентације и обелодањивања позиција у појединачним финансијским извештајима микро и других правна лица.

2) Као што је објашњено у тачки 5.3. Напомена уз Извештај, Партија за демократско деловање није извршила годишњи попис имовине књиговодствене вредности у износу од 718 хиљада динара и обавеза књиговодствене вредности у износу од 93 хиљаде динара са стањем на дан 31. децембар 2019. године, односно није утврдила стварно стање и извршила усклађивање књиговодственог стања ове имовине и обавеза са стварним стањем на дан 31. децембар 2019. године, што није у складу са чланом 16 Закона о рачуноводству и чланом 2 Правилника о начину и роковима вршења пописа и усклађивања књиговодственог стања са стварним стањем.

3) Као што је објашњено у тачки 5.3.1. Напомена уз Извештај, Партија за демократско деловање је у финансијским извештајима, у оквиру некретнина, постројења и опреме, исказала опрему – путничко возило – набавне вредности у износу од 682 хиљаде динара, односно садашње вредности у износу од 362 хиљаде динара, које је набављено у ранијим годинама и за које у поступку ревизије није достављена рачуноводствена документација о набавци. Поред тога, Партија за демократско деловање није са стањем на дан 31. децембар 2019. године извршила годишњи попис наведене имовине, који је прописан чланом 16 Закона о рачуноводству и чланом 2 Правилника о начину и роковима вршења пописа и усклађивања књиговодственог стања са стварним стањем. Због напред наведеног нисмо се уверили у вредност некретнина, постројења и опреме исказану у износу од 362 хиљаде динара.

4) Као што је објашњено у тачки 5.3.2. Напомена уз Извештај, Партија за демократско деловање није у 2019. години у дневник благајне, као врсти пословних књига, уносила пословне промене настале по основу готовине, подигнуте са текућег (пословног) рачуна и употребљене за исплату путних трошкова (дневница), трошкова репрезентације и других трошкова, у укупном износу од 673 хиљаде динара и по том основу није исказивала уплате и исплате готовог новца у оквиру благајне, што није у складу са одредбама члана 11 став 10 и члана 12 став 3 Закона о рачуноводству, као ни у складу са одредбама члана 17 ст. 6 и 9 Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за друга правна лица.

5) Као што је објашњено у тачки 5.3.3. Напомена уз извештај, Партија за демократско деловање је у финансијским извештајима, у оквиру улога, исказала улоге (сопствене изворе) оснивача и других лица у износу од 161 хиљаде динара и нераспоређени вишак прихода над расходима у износу од 464 хиљаде динара, за које у поступку ревизије нису достављене рачуноводствене исправе и документа на основу којих су евидентирани у пословним књигама и приказани у финансијским извештајима у смислу члана 8 ст. 1 и 2 и члана 12 став 1 Закона о рачуноводству, због чега се нисмо уверили у вредност улога исказану у укупном износу од 625 хиљада динара.

6) Као што је објашњено у тачки 5.4.1. Напомена уз Извештај, Партија за демократско деловање је у финансијским извештајима, у оквиру прихода од донација, дотација, субвенција и сл, исказала приходе из јавних извора (из буџета Републике Србије и из буџета јединица локалне самоуправе) у укупном износу од 7.198 хиљада динара, уместо да их исказе у оквиру прихода по посебним прописима из буџета у складу са чланом 45 став 4 Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за друга правна лица, а у вези са чланом 13 и чланом 22 став 1 Закона о рачуноводству, као и чланом 9 став 1 Правилника о начину признавања, вредновања, презентације и обелодањивања позиција у појединачним финансијским извештајима микро и других правних лица. Поступајући на описани начин, Партија за демократско деловање је у финансијским извештајима више исказала приходе од донација, дотација, субвенција и сл, а мање исказало приходе по посебним прописима из буџета за износ од 7.198 хиљада динара.

7) Као што је објашњено у тачки 5.4.2. Напомена уз Извештај, Партија за демократско деловање је у финансијским извештајима, у оквиру трошкова материјала и енергије, исказала трошкове услуге интернета у износу од 14 хиљада динара и трошкове одржавања софтвера у износу од 12 хиљада динара, уместо да их исказе у оквиру трошкова производних услуга у складу са чланом 35 ст. 3 и 4 Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за друга правна лица, а у вези са чланом 13 и чланом 22 став 1 Закона о рачуноводству, као и чланом 9 став 1 Правилника о начину признавања, вредновања, презентације и обелодањивања позиција у појединачним финансијским извештајима микро и других правних лица. Поступајући на описани начин, Партија за демократско деловање је у финансијским извештајима више исказала трошкове материјала и енергије, а мање исказало трошкове производних услуга за износ од 26 хиљада динара.

8) Као што је објашњено у тачки 5.4.4. Напомена уз Извештај, Партија за демократско деловање је у финансијским извештајима, у оквиру трошкова производних услуга, исказала трошкове књиговодствених услуга у износу од 333 хиљаде динара и трошкове ревизије финансијских извештаја у износу од 228 хиљада динара, уместо да их исказе у оквиру трошкова непроизводних услуга у складу са чланом 37 став 2 Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за друга правна лица, а у вези са чланом 13 и чланом 22 став 1 Закона о рачуноводству, као и чланом 9 став 1 Правилника о начину признавања, вредновања, презентације и обелодањивања позиција у појединачним финансијским извештајима микро и других правних лица. Поступајући на описани начин, Партија за демократско деловање је у финансијским извештајима више исказала трошкове производних услуга, а мање исказало нематеријалне трошкове за укупан износ од 561 хиљада динара.

2. Резиме датих препорука у ревизији финансијских извештаја

Приоритет 2

1) Препоручује се Партији за демократско деловање да донесе општи акт којим се уређује организација рачуноводства, интерни рачуноводствени контролни поступци, утврђују рачуноводствене политике и остали елементи прописани Законом о рачуноводству и Правилником о начину признавања, вредновања, презентације и обелодањивања позиција у појединачним финансијским извештајима микро и других правна лица (Напомена 5.2. – Препорука број 3).

2) Препоручује се Партији за демократско деловање да изврши годишњи попис имовине и обавеза у складу са Законом о рачуноводству и Правилником о начину и роковима вршења пописа и усклађивања књиговодственог стања са стварним стањем (Напомена 5.3. – Препорука број 4).

3) Препоручује се Партији за демократско деловање да утврди право које има над опремом – путничким возилом, да изврши попис наведене имовине и да у складу са Правилником о начину признавања, вредновања, презентације и обелодањивања позиција у појединачним финансијским извештајима микро и других правних лица и у складу са донетим рачуноводственим политикама изврши одговарајуће евидентирање у својим пословним књигама (Напомена 5.3.1. – Препорука број 5).

4) Препоручује се Партији за демократско деловање да промет готовог новца евидентира у благајни у складу са рачуноводственим прописима Републике Србије (Напомена 5.3.2. – Препорука број 6).

5) Препоручује се Партији за демократско деловање да утврди стање улога (сопствени извори) оснивача и других правних лица и стање осталих позиција исказаних у оквиру улога и да у складу са донетим рачуноводственим политикама изврши одговарајуће евидентирање у својим пословним књигама (Напомена 5.3.3. – Препорука број 7).

6) Препоручује се Партији за демократско деловање да успостави адекватан систем интерне контроле и уреди политике, процедуре и активности на начин који спречава погрешно приказивање прихода у финансијским извештајима (Напомена 5.4.1. – Препорука број 8).

7) Препоручује се Партији за демократско деловање да успостави адекватан систем интерне контроле и уреди политике, процедуре и активности на начин који спречава погрешно приказивање трошкова у финансијским извештајима (Напомена 5.4.2. – Препорука број 9).

8) Препоручује се Партији за демократско деловање да успостави адекватан систем интерне контроле и уреди политике, процедуре и активности на начин који спречава погрешно приказивање трошкова у финансијским извештајима (Напомена 5.4.4. – Препорука број 11).

3. Резиме налаза у ревизији правилности пословања

Приоритет 2

1) Као што је објашњено у тачки 3. Напомена уз Извештај, Партија за демократско деловање није уговором уредила међусобна права, обавезе и одговорности Странке и лица одговорног за финансијско пословање, вођење књига и подношење извештаја о финансијском пословању које није засновало радни однос у Странци, што није у складу са одредбама члана 48 Закона о раду.

2) Као што је објашњено у тачки 3. Напомена уз Извештај, Партија за демократско деловање није донела општа акта Странке прописана члановима 18 и 45 Статута: Правилник о раду Скупштине и Правилник о раду Надзорног одбора, као ни друга општа акта прописана члановима 14 и 36 Статута.

3) Као што је објашњено у тачки 5.4.3. Напомена уз Извештај, Партија за демократско деловање је у финансијским извештајима, у оквиру трошкова зарада, накнада зарада и осталих личних расхода, исказала остале личне расходе у износу од 353 хиљаде динара за које у поступку ревизије нису достављене веродостојне рачуноводствене исправе на основу којих су евидентирани у пословним књигама, што није у складу са чланом 8 ст. 1 и 2 и чланом 22 став 1 Закона о рачуноводству, као и чланом 32 став 4 Правилника о начину признавања, вредновања, презентације и обелодањивања позиција у појединачним финансијским извештајима микро и других правних лица, због чега се нисмо уверили да се поменути

трошкови односе на редован рад Странке у смислу члана 19 став 1 Закона о финансирању политичких активности.

4) Као што је објашњено у тачки 5.4.6. Напомена уз Извештај, Партија за демократско деловање је за стручно усавршавање и оспособљавање, међународну сарадњу и рад са чланством искористила износ од 231 хиљаде динара, уместо износа од 360 хиљада динара, који представља најмање 5% од укупно добијених средстава из јавних извора за редован рад на годишњем нивоу у 2019. години и који је Партија за демократско деловање била дужна да искористи у складу са чланом 19 став 3 Закона о финансирању политичких активности.

4. Резиме датих препорука у ревизији правилности пословања

Приоритет 2

1) Препоручује се Партији за демократско деловање да уговором уреди међусобна права, обавезе и одговорности Странке и лица одговорног за финансијско пословање, вођење књига и подношење извештаја о финансијском пословању које није засновало радни однос у Странци, сагласно члану 48 Закона о раду (Напомена 3. – Препорука број 1).

2) Препоручује се Партији за демократско деловање да донесе општа акта прописана Статутом (Напомена 3. – Препорука број 2).

3) Препоручује се Партији за демократско деловање да уведе контролне поступке којима ће обезбедити да се евидентирање пословних промена у пословним књигама врши на основу веродостојних рачуноводствених исправа (Напомена 5.4.3. – Препорука број 10).

4) Препоручује се Партији за демократско деловање да успостави адекватан систем интерне контроле и уреди политике, процедуре и активности на начин који би омогућио да се одредбе Закона о финансирању политичких активности испоштују у потпуности (Напомена 5.4.6. – Препорука број 12).

5. Захтев за достављање одазивног извештаја

Партија за демократско деловање је, на основу члана 40 став 1 Закона о Државној ревизорској институцији, дужна да поднесе Државној ревизорској институцији писани извештај о отклањању откривених неправилности (одазивни извештај) у року од 90 дана, почев од наредног дана од дана уручења овог извештаја.

Одазивни извештај мора да садржи:

- 1) навођење ревизије, на коју се он односи;
- 2) кратак опис неправилности у пословању, које су откривене ревизијом и
- 3) приказивање мера исправљања.

Мере исправљања су мере које субјект ревизије предузима да би отклонио неправилности у свом пословању или мере за умањење ризика од појављивања одређене неправилности у свом будућем пословању за чије предузимање субјект ревизије мора поднети уз одазивни извештај одговарајуће доказе.

Партија за демократско деловање у одазивном извештају треба да искаже мере исправљања по основу откривених неправилности односно свих налаза датих у Извештају о ревизији финансијских извештаја и правилности пословања који могу да садрже и препоруке за њихово отклањање.

На основу члана 40 став 2 Закона о Државној ревизорској институцији одазивни извештај је јавна исправа која је потписана и оверена печатом од стране одговорног лица субјекта ревизије.

Државна ревизорска институција ће оценити веродостојност одазивног извештаја, тј. провериће истинитости навода о мерама исправљања, предузетим од стране субјекта ревизије, подносиоца одазивног извештаја. У случају потребе извршиће се и провера веродостојности одазивног извештаја. Такође, извршиће се и оцена да ли су мере исправљања исказане у одазивном извештају задовољавајуће.

Сагласно члану 57 став 1 тачка 3) Закона о Државној ревизорској институцији, ако субјект ревизије у чијем су пословању биле откривене неправилности, не поднесе у прописаном року Државној ревизорској институцији одазивни извештај, против одговорног лица субјекта ревизије поднеће се захтев за покретање прекршајног поступка.

Ако се оцени да одазивни извештај не указује да су откривене неправилности отклоњене на задовољавајући начин, сматра се да субјект ревизије крши обавезу доброг пословања. Ако се ради о незадовољавајућем отклањању значајне неправилности, сматра се да постоји тежи облик кршења обавезе доброг пословања. У овим случајевима Државна ревизорска институција је овлашћена да предузима мере сагласно члану 40 ст. 7 до 13 Закона о Државној ревизорској институцији.

**НАПОМЕНЕ УЗ ИЗВЕШТАЈ
О РЕВИЗИЈИ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЕШТАЈА И ПРАВИЛНОСТИ ПОСЛОВАЊА
ПАРТИЈЕ ЗА ДЕМОКРАТСКО ДЕЛОВАЊЕ, ПРЕШЕВО
ЗА 2019. ГОДИНУ**

САДРЖАЈ:

1. ОСНОВНИ ПОДАЦИ О СУБЈЕКТУ РЕВИЗИЈЕ	19
2. КРИТЕРИЈУМИ ЗА РЕВИЗИЈУ ПРАВИЛНОСТИ ПОСЛОВАЊА	22
3. ИНТЕРНА ФИНАНСИЈСКА КОНТРОЛА.....	23
4. ФИНАНСИЈСКИ ПЛАН.....	25
5. ФИНАНСИЈСКИ ИЗВЕШТАЈ	26
5.1. ОСНОВ ЗА САСТАВЉАЊЕ И ПРИКАЗИВАЊЕ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЕШТАЈА ..	26
5.2. РАЧУНОВОДСТВЕНЕ ПОЛИТИКЕ	27
5.3. БИЛАНС СТАЊА.....	28
5.3.1. Некретнине, постројења и опрема	29
5.3.2. Готовински еквиваленти и готовина	30
5.3.3. Улози.....	31
5.3.4. Обавезе из пословања.....	32
5.4. БИЛАНС УСПЕХА	33
5.4.1. Приходи од донација, дотација, субвенција и сл.	33
5.4.2. Трошкови материјала и енергије.....	34
5.4.3. Трошкови зарада, накнада зарада и остали лични расходи.....	35
5.4.4. Трошкови производних услуга	36
5.4.5. Трошкови амортизације	38
5.4.6. Нематеријални трошкови.....	38
5.4.7. Остали расходи	39
6. ПОТЕНЦИЈАЛНЕ ОБАВЕЗЕ.....	39

1. ОСНОВНИ ПОДАЦИ О СУБЈЕКТУ РЕВИЗИЈЕ

1) Оснивање политичке странке Партије за демократско деловање

Партија за демократско деловање настала је у току дубоке друштвене, економске и политичке кризе деведесетих година, која је ескалирала драматичним и трагичним распадом бивше Југославије. На самом почетку вишестраначког система Албанци Пршевске Долине (подручје општина Прешево, Бујановац и Медвеђа) одлучили су да формирају политичку организацију, са циљем да се политичким средствима боре против опште дискриминације и да уједно остваре битне промене на друштвеном, економском и политичком плану уз ангажовање свих стваралачких потенцијала Албанаца овог подручја.

Партија за демократско деловање је политичка организација Албанаца у Републици Србији, односно Албанаца у општинама Прешево, Бујановац и Медвеђа, као и Албанаца у другим општинама у Републици Србији, која је опредељена да демократским деловањем остварује сва индивидуална и колективна права Албанаца предвиђена међународним конвенцијама.

На основу важећег Закона о политичким странкама³, Партија за демократско деловање (у даљем тексту: Партија за демократско деловање или Странка) уписана је у Регистар политичких странака, на регистарском листу број 45, као политичка странка националне мањине, на основу Решења Министарства државне управе и локалне самоуправе број 130-00-00-00017/2010-08 од 17. фебруара 2010. године.

Партија за демократско деловање има статус правног лица.

Матични број Партије за демократско деловање је 07573448, а порески идентификациони број 100955362.

Шифра делатности је 9492 – Делатност политичких организација.

Седиште Партије за демократско деловање је у Пршеву, Рамиза Садику број 3.

Партију за демократско деловање представља и заступа Председник Странке.

На Скупштини Партије за демократско деловање одржаној дана 6. октобра 2018. године изабран је нови Председник Странке. Решењем Министарства државне управе и локалне самоуправе број 00-00-00102/2018-28 од 6. децембра 2018. године, извршена је промена података и као заступник Партије за демократско деловање у Регистар политичких странака уписан је новоизабрани Председник Шаип Камбери.

2) Основни програмски циљеви Партије за демократско деловање

Основни програмски циљеви Партије за демократско деловање садржани су у члану 6 Статута Странке и односе се на:

- заступање и представљање интереса албанске националне мањине у Републици Србији и заштиту и унапређење права припадника албанске националне мањине у складу са Уставом, законом и међународним стандардима;
- демократизација друштва у свим животним областима;
- залагање за остваривање права и интереса Албанаца Пршева, Бујановца и Медвеђе (Пршевске Долине) и оних који живе у другим центрима у Србији;
- учествовање у раду Националног савета Албанаца, у републичким, представничким и извршним огранима и институцијама и у структурама локалних власти преко легитимно изабраних представника;

³ „Службени гласник РС“, бр. 36/09 и 61/15 – Одлука УС.

- залагање за очување националног идентитета, заштиту и унапређење културних, језичких и других колективних права Албанаца у Републици Србији;
- ангажовање за равномерни регионални развој и одрживи економски развој Прешевске Долине;
- ангажовање за пропорционално укључивање Албанаца у све државне органе и јавне установе што треба да омогући делотворно учешће Албанаца у јавном животу;
- ангажовање за потпуно остваривање индивидуалних и колективних права Албанаца преко децентрализације и регионализације;
- ангажовање за културну сарадњу Албанаца Прешевске Долине са одговарајућим институцијама албанаца у свим земљама југоисточне Европе (Република Албанија, УН Косово – Аутономна покрајина Косово и Метохија, Република Северна Македонија и Црна Гора) и са институцијама албанске дијаспоре у свету;
- ангажовање за прекограничну сарадњу у свим областима живота које ће уклонити постојеће баријере које су до драматичних размера гетоизирале Прешевску Долину; залагање за проширење сарадње Албанаца овог подручја са другим националним заједницама са којима заједно живе;
- сарадња и развој односа са регионалним и међународним организацијама.

3) Финансирање Партије за демократско деловање

Чланом 39 Статута Партије за демократско деловање, одређено је да Странка свој рад (редован рад и трошкове изборне кампање) финансира из јавних извора и то од јавних прихода који јој припадају из буџета Републике Србије и одобрених средстава буџета јединица локалне самоуправе.

Истим чланом дефинисано је да се делатност Странке, поред јавних извора, финансира и из приватних извора, као што су прилози правних и физичких лица, приходи од промотивних активности Странке, приходи од имовине Странке, чланарине и други извори у складу са законом. Детаљније уређење питања финансирања путем приватних извора, осим наведеног, није ближе уређено Статутом ни другим достављеним актима Партије за демократско деловање.

Према подацима из финансијских извештаја за 2019. годину, финансирање Партије за демократско деловање вршено је из јавних извора и то: из буџета Републике Србије и из буџета јединица локалне самоуправе – општина Прешево, Бујановац и Медвеђа.

4) Територијална организација

Партија за демократско деловање је организована на територијалном принципу. Свој рад и делатност, Странка обавља преко општинских и месних организација и Актива, као облика политичког организовања. Општинске организације су организоване на нивоу општина Прешево, Бујановац и Медвеђа. Месна организација се оснива у насељима где има најмање 20 чланова Странке, док у насељима где има мање од 20 чланова Странке оснива се Актив. Члан Партије за демократско деловање може постати сваки грађанин који прихвата Програм и Статут Странке.

Број и структуру територијалних организација одређује Председништво Странке.

У оквиру Партије за демократско деловање делује и Форум жена и Омладински форум.

5) Органи Партије за демократско деловање

Статутом Партије за демократско деловање предвиђени су следећи унутрашњи органи: Скупштина, Главни одбор и Председништво Странке. Скупштина је највиши орган Партије за демократско деловање, док у периоду између два заседања Скупштине, највиши орган је Главни одбор. Поред наведених органа, Статутом Партије за демократско деловање, предвиђено је формирање и Статутарне комисије као колегијалног и независног органа Странке.

Скупштина Партије за демократско деловање је надлежна да усваја, мења и допуњује Програм и Статут Странке; утврђује главне смернице политичког деловања Странке; доноси резолуције, изјаве и одлуке; разматра и оцењује извештај рада органа Странке; одлучује о облицима сарадње са другим политичким странкама и међународним асоцијацијама; бира Главни одбор Странке, Председника Странке, Статутарну комисију и Надзорни одбор; доноси одлуку о престанку рада Странке и одлуку о начину располагања имовином у случају престанка рада; обавља и друге послове у складу са Програмом и Статутом Странке. Радам Скупштине Странке руководи Председник Странке и радно председништво, које се бира на Скупштини.

Главни одбор Партије за демократско деловање је надлежан да предлаже нацрт Програма и Статута Странке, као и измене и допуне; утврђује предлог ставова и главних политичких смерница Странке и њених органа; бира чланове Председништва, потпредседнике и Генералног секретара Странке; бира и именује комисије, савете и остала радна тела и њима утврђује конкретне задатке; прати спровођење политике Странке од стране њених представника у органима различитих нивоа власти; доноси одлуку о проглашењу избора у Странци; разматра и усваја извештај о раду Председништва Странке. Извештај о свом раду подноси Скупштини Странке. Седницу Главног одбора сазива и руководи Председник Странке, а у случају његове одсутности један од потпредседника, односно Генерални секретар. На седници Главног одбора учествују, без права гласа, председник Омладинског форума и председница Форума жена, уколико нису чланови Главног одбора Странке.

Председништво је политичко-извршни орган Партије за демократско деловање. У надлежности Председништва је да припрема нацрт Програма и Статута Странке и других докумената; доноси политичке и друге одлуке у име Странке, уколико не спадају у надлежност других органа Странке; стара се о спровођењу својих одлука и ставова Скупштине и Главног одбора Странке; стара се о усклађивању рада општинских организација Странке; усваја финансијски план и завршни рачун Странке; врши усклађивање рада месних организација и актива Странке и доноси конкретне одлуке везано за њихово организовање и функционисање; у посебним случајевима суспендира рад Председништва, општинских и месних организација, а о овим одлукама обавештава Главни Одбор Странке; о свом раду подноси годишњи извештај Главном одбору Странке; одлучује о додели признања и захвалница за заслуге на раду; обавља и друге послове у складу са Програмом и Статутом Странке.

Председништво у свом саставу има Председника, потпредседнике и Генералног секретара Странке које бира Главни одбор Странке. У раду Председништва, без права гласа, учествују председници општинских организација Странке, уколико нису чланови Председништва.

Председник Партије за демократско деловање, поред тога што заступа Странку, руководи радом Странке и њених органа; сазива седнице Скупштине Странке; доноси одлуке и политичке ставове у складу са Програмом и Статутом Странке; даје иницијативу о избору кадрова; на основу одлуке Председништва одређује се састав делегација Странке.

Генерални секретар Партије за демократско деловање стара се о организовању рада Председништва и помаже спровођењу одлука Скупштине, Главног одбора и Председништва Странке. Поред тога, Генерални секретар руководи административним пословима Странке.

Статутарна комисија има задатак да се стара о законитом раду органа Партије за демократско деловање, као и о усклађивању њихових активности са законом и Статутом Странке. Уколико Статутарна комисија констатује да је неки орган Странке донео одлуку која је у супротности са наведеним актима, у писаној форми ће поднети примедбу том органу, а истовремено ће о томе обавестити Председника и Председништво Странке, који на основу одредби Статута Странке, могу ставити ван снаге такву одлуку.

6) Општи акти Партије за демократско деловање

Опште акте Партије за демократско деловање доносе органи Странке.

На седници Скупштине Партије за демократско деловање одржаној дана 22. августа 2009. године усвојени су Статут и Програм Странке.

Општи акти Партије за демократско деловање прописани су Статутом Странке. Дисциплински правилник, који доноси Главни одбор Странке, прописан је чланом 14 Статута, Правилник о раду Скупштине, кога усваја Скупштина Странке, прописан је чланом 18 Статута, Правилник о територијалној организацији Форума жена и Правилник о територијалној организацији Омладинског форума прописани су чланом 36 Статута, док је Правилник о раду Надзорног одбора, који усваја Главни одбор Странке, прописан чланом 45 Статута. Кроз одговарајуће одлуке Председништва, прописане чланом 44 Статута, Странка регулише питања административних, финансијских, професионалних и техничких служби, као и начин утврђивања и висину њихових накнада,

7) Надзор над законитошћу рада политичких странака

Надзор над спровођењем Закона о политичким странкама врши Министарство надлежно за послове управе, на основу одредаба члана 40 наведеног закона.

Контролу финансијских извештаја (редовно пословање и финансирање изборних кампања) спроводе Агенција за борбу против корупције и Државна ревизорска институција, у складу са одредбама члановима 32 и 34 Закона о финансирању политичких активности⁴ и члана 10 став 1 тачка 10 Закона о Државној ревизорској институцији.

2. КРИТЕРИЈУМИ ЗА РЕВИЗИЈУ ПРАВИЛНОСТИ ПОСЛОВАЊА

Ревизија правилности пословања према Закону о Државној ревизорској институцији је испитивање финансијских трансакција и одлука у вези са приходима и расходима, ради утврђивања да ли су односне трансакције извршене у складу са законом, другим прописима, датим овлашћењима и за планиране сврхе. У овој ревизији испитивали смо усклађеност пословања са прописима из следећих области: извори и начин финансирања и коришћење прибављених средстава и уговори о правима и обавезама по основу рада. Прописи који су коришћени, у ревизији правилности пословања, као извори критеријума су:

⁴ „Службени гласник РС“, бр. 43/11 и 123/14.

- Закон о финансирању политичких активности,
- Закон о раду⁵,
- интерна акта субјекта ревизије.

3. ИНТЕРНА ФИНАНСИЈСКА КОНТРОЛА

Финансијско управљање и контрола

Финансијско управљање и контрола се организују као систем процедура и одговорности свих лица у организацији.

Руководство Партије за демократско деловање одговорно је за успостављање организационе структуре која јасно додељује одговорности и овлашћења, одређује одговарајуће контроле и надзире њихову адекватност и ефективност. Укључивање највишег руководства у питања интерне контроле је од кључне важности за постизање њене ефективности, чиме се даје тон који одређује да ли контролно окружење доприноси ефикасном функционисању интерне контроле. Осим руководства, у обезбеђивању постојања и функционисања интерне контроле своју значајну улогу имају и сви запослени.

Финансијско управљање и контрола обухваћени су кроз: контролно окружење, управљање ризицима, контролне активности, информисање и комуникације и праћење и процену система.

1) Контролно окружење

Систем интерне контроле финансијског пословања Партије за демократско деловање уређен је Статутом Странке.

Одредбама члана 31 став 1 Закона о финансирању политичких активности прописано је да статутом политичке странке, односно одговарајућом одлуком политичког субјекта, мора бити одређен начин обављања унутрашње контроле финансијског пословања и право чланова, односно бирача који подржавају изборну листу, да се упознају са приходима и расходима политичког субјекта.

Чланом 31 ст. 2 и 3 Закона о финансирању политичких активности је прописано да статутом политичке странке, односно уговором о образовању политичког субјекта, мора бити предвиђено именовање лица одговорног за финансијско пословање, подношење извештаја, вођење књига и контакт са Агенцијом за борбу против корупције, као и обавеза политичког субјекта да о именовању поменутог лица обавести Агенцију. Ставом 5 истог члана је прописано да овлашћено лице потписује све финансијске извештаје политичког субјекта и одговорно је за вођење евиденције у вези са финансирањем политичког субјекта.

Партија за демократско деловање, чланом 45 Статута, уредила је да оснива Надзорни одбор као комисију унутрашње финансијске контроле која врши надзор над имовинским стањем Странке, односно њеним економским и финансијским стањем. Истим чланом Статута уређено је да на крају сваке финансијске године Надзорни одбор обавља унутрашњу контролу и резултат те контроле доставља Главном одбору Странке.

Чланом 46 став 3 Статута Партије за демократско деловање уређено је да је Председник Странке одговоран за финансијско пословање, вођење књига и подношење извештаја о финансијском пословању у складу са важећим прописима.

⁵ “Службени гласник РС“ бр.24/05, 54/09, 32/13, 75/14, 13/17 – одлука УС, 113/17 и 95/18.

Ставом 4 истог члана Статута уређено је да Председништво Странке својом одлуком одређује лице овлашћено за одржавање контаката са органима који контролишу финансијско пословање Странке.

Чланом 48 став 1 Закона о раду, прописано је да директор, односно други законски заступник послодавца може да заснује радни однос на неодређено или одређено време, док је ставом 2 истог члана прописано да се радни однос заснива уговором о раду. Ставом 4 истог члана уређено је да се међусобна права, обавезе и одговорности директора, односно заступника који није засновао радни однос и послодавца уређују уговором.

Партија за демократско деловање у поступку ревизије није презентовала уговор којим је уредила права, обавезе и одговорности лица одговорног за финансијско пословање, вођење књига и подношење извештаја о финансијском пословању, без заснивања радног односа.

Налаз: Партија за демократско деловање није уговором уредила међусобна права, обавезе и одговорности Странке и лица одговорног за финансијско пословање, вођење књига и подношење извештаја о финансијском пословању које није засновало радни однос у Странци, што није у складу са одредбама члана 48 Закона о раду.

Ризик: Уколико се уговором не уреде права, обавезе и одговорности лица које је одговорно за финансијско пословање Странке, повећава се ризик настанка неправилности у њеном раду.

Препорука број 1: Препоручује се Партији за демократско деловање да уговором уреди међусобна права, обавезе и одговорности Странке и лица одговорног за финансијско пословање, вођење књига и подношење извештаја о финансијском пословању које није засновало радни однос у Странци сагласно члану 48 Закона о раду.

Општи акти Партије за демократско деловање прописани члановима 14, 18, 36 и 45 Статута Странке су: Дисциплински правилник, Правилник о раду Скупштине, Правилник о територијалној организацији Форума жена, Правилник о територијалној организацији Омладинског форума и Правилник о раду Надзорног одбора. Појединачни акти Партије за демократско деловање прописани су чланом 44 Статута Странке и односе се на одговарајуће одлуке које регулишу питања административних, финансијских, професионалних и техничких служби, као и начин утврђивања и висину њихових накнада.

У поступку ревизије нису презентована општа акта прописана члановима 14, 18, 36 и 45 Статута Странке.

Налаз: Партија за демократско деловање није донела општа акта Странке прописане члановима 18 и 45 Статута: Правилник о раду Скупштине и Правилник о раду Надзорног одбора, као ни друга општа акта прописана члановима 14 и 36 Статута.

Ризик: Услед недоношења општих аката предвиђених Статутом Странке, повећава се ризик да активности политичке странке не буду усклађене са прописима.

Препорука број 2: Препоручује се Партији за демократско деловање да донесе општа акта прописана Статутом.

2) Управљање ризицима

Партија за демократско деловање није интерним актима утврдила ризике којима је изложена у свом пословању.

3) Контролне активности

Контролне активности представљају политике и процедуре које успоставља руководство у писаном облику, а које му помажу у спровођењу мера и предузимању одговарајућих радњи ради смањења могућих ризика који могу настати и угрозити предвиђене циљеве у вези са извршењем донетог финансијског плана и планираних активности, задатака и програма. Политиком се дефинише шта треба радити, док поступци служе за спровођење дефинисане политике. Контролним поступцима имплементирају се контролне политике путем специфичних и рутинских задатака којим се обухватају основне функције контролних активности које треба да буду одвојене и адекватно надгледане, а то су: сегрегација дужности; ауторизација, овлашћење и одобравање; систем дуплог потписа; адекватно документовање; правила за приступ средствима и информацијама и интерна верификација и поуздано извештавање.

4) Информисање и комуникација

Рачуноводствени систем представља основну претпоставку за ефикасно функционисање система рачуноводственог информисања.

Одредбама члана 7 Закона о рачуноводству је прописано да се унос података у пословне књиге организује тако да омогући: контролу улазних података; контролу исправности унетих података; увид у промет и стање рачуна главне књиге; увид у хронологију обављеног уноса пословних промена; чување и коришћење података. Правно лице и предузетник који врши обраду података на рачунару дужан је да користи стандардни рачуноводствени софтвер који омогућава функционисање система интерних рачуноводствених контрола и онемогућава брисање прокњижених пословних промена.

Према подацима из финансијских извештаја за 2019. годину, Партија за демократско деловање не поседује рачунаре и припадајућу рачунарску опрему.

5) Праћење и процена система

Праћење и процена система подразумева континуирани процес надгледања финансијског управљања и контроле његове адекватности, функционалности, као и одговарајуће дизајнирање, са циљем побољшања његове ефикасности. Праћење и процена система се изводи на неколико начина: текућим увидом, самопроцењивањем и интерном ревизијом.

Интерна ревизија

Странка нема успостављену и организовану интерну ревизију.

4. ФИНАНСИЈСКИ ПЛАН

Чланом 24 Статута Партије за демократско деловање прописано је да је у надлежности Председништва Странке усвајање финансијског плана Странке.

Партија за демократско деловање је дана 1. јануара 2019. године донела финансијски план Странке за 2019. годину.

5. ФИНАНСИЈСКИ ИЗВЕШТАЈ

5.1. ОСНОВ ЗА САСТАВЉАЊЕ И ПРИКАЗИВАЊЕ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЕШТАЈА

Вођење пословних књига и састављање финансијских извештаја за друга правна лица прописано је Законом о рачуноводству⁶ и подзаконским актима донетим на основу тог закона, и то: Правилником о начину признавања, вредновања, презентације и обелодањивања позиција у појединачним финансијским извештајима микро и других правних лица⁷, Правилником о Контном оквиру и садржини рачуна у Контном оквиру за друга правна лица⁸ и Правилником о садржини и форми образаца финансијских извештаја за друга правна лица⁹.

1) Финансијски извештаји за 2019. годину

Разврставање

Партија за демократско деловање је разврстана као микро правно лице, што је примењено на финансијско извештавање за 2019. годину у складу са одредбама члана 6 Закона о рачуноводству.

Усвајање финансијских извештаја

Чланом 24 Статута Партије за демократско деловање прописано је да је у надлежности Председништва Странке усвајање завршног рачуна Странке.

На седници одржаној дана 26. фебруара 2020. године, Председништво Странке, након свеобухватног образложења о свим позицијама завршног рачуна поднетог од стране лица задуженог за његово састављање, одлуком је усвојило завршни рачун Странке за 2019. годину.

Редовни годишњи финансијски извештаји за 2019. годину и документација из члана 34 Закона о рачуноводству достављени су дана 27. фебруара 2020. године Агенцији за привредне регистре – Регистру финансијских извештаја ради јавног објављивања. Истог дана предметни финансијски извештај, уписан је у Регистар финансијских извештаја и јавно објављен на интернет страници Агенције за привредне регистре у обиму и садржају у коме је достављен.

У смислу члана 34 Закона о рачуноводству, Агенцији за привредне регистре је уз редовне годишње финансијске извештаје за 2019. годину достављена и Одлука о усвајању завршног рачуна Странке за 2019. годину, као и Одлука о расподели добити или покрићу губитка по усвојеном финансијском извештају за 2019. годину, којом је утврђен добитак, односно вишак прихода над расходима, за 2019. годину у износу од 354 хиљада динара (Напомена 5.3.3).

2) Организација рачуноводства

Партија за демократско деловање нема интерно организовану службу рачуноводства.

Вођење пословних књига и састављање финансијских извештаја Партија за демократско деловање поверила је Агенцији за књиговодствене услуге и пореско саветовање Consulting Agency ZOP20 из Прешева, на основу Уговора о пружању рачуноводствених услуга закљученог дана 1. августа 2020. године (Напомена 5.4.4)

⁶ „Службени гласник РС“, бр. 62/13 и 30/18.

⁷ „Службени гласник РС“, бр. 118/13 и 95/14.

⁸ „Службени гласник РС“, број 137/14.

⁹ „Службени гласник РС“, број 137/14.

Чланом 1 уговора регулисано је да је Агенција у обавези да пружа књиговодствене услуге Странци у складу са Законом о рачуноводству и другим важећим прописима. Пружање књиговодствених услуга, сагласно члану 2 уговора, обухвата сва књижења, израду калкулација, обрачун зарада, обрачун закупа и састављање завршног рачуна Странке.

5.2. РАЧУНОВОДСТВЕНЕ ПОЛИТИКЕ

Рачуноводствене политике су специфични принципи, основе, конвенције, правила и праксе које пословни субјект примењује при састављању и презентацији финансијских извештаја у складу са Законом о рачуноводству, Статутом и прописима о финансирању политичких активности.

Одредбама члана 2 тачка 13) Закона о рачуноводству је прописано да интерна регулатива, у смислу овог закона, подразумева општа акта која доноси правно лице, односно предузетник, а која садрже посебна упутства и смернице за организацију рачуноводства и вођење пословних књига, рачуноводствене политике за признавање, вредновање имовине и обавеза, прихода и расхода, као и друга питања вођења пословних књига и састављања финансијских извештаја за која је овим законом прописано да се уређују општим актом правног лица, односно предузетника.

Одредбама члана 7 став 1 Закона о рачуноводству је прописано да правна лица, односно предузетници општим актом, у складу са овим законом, уређују организацију рачуноводства на начин који омогућава свеобухватно евидентирање, као и спречавање и откривање погрешно евидентираних пословних промена, уређују интерне рачуноводствене контролне поступке, утврђују рачуноводствене политике, одређују лица која су одговорна за законитост и исправност настанка пословне промене и састављање и контролу рачуноводствених исправа о пословној промени, уређују кретање рачуноводствених исправа и утврђују рокове за њихово достављање на даљу обраду и књижење у пословним књигама.

Одредбама члана 3 Правилника о начину признавања, вредновања, презентације и обелодањивања позиција у појединачним финансијским извештајима микро и других правних лица прописано је да микро и друго правно лице врши признавање, вредновање, презентацију и обелодањивање позиција у појединачним финансијским извештајима у складу са законом, другим прописом, овим правилником и својим актом о рачуноводственим политикама.

Одредбама члана 6 наведеног правилника прописано је да су рачуноводствене политике специфични принципи, основе, конвенције, правила и праксе које пословни субјект примењује при састављању и презентацији финансијских извештаја, да при избору рачуноводствених политика пословни субјект треба да се придржава општих рачуноводствених начела, принципа и правила вредновања који су прописани овим правилником и који су применљиви на конкретну трансакцију, а да у случају када за конкретну ситуацију и трансакцију нису прописана одговарајућа начела и правила одредбама овог правилника, пословни субјект може применити критеријуме за признавање и вредновање имовине, обавеза, прихода и расхода и резултата пословања који су прописани МСФИ за МСП.

Партија за демократско деловање није интерним актом уредила организацију рачуноводства, интерне рачуноводствене контролне поступке, утврдила и уредила рачуноводствене политике и друго у складу са одредбама члана 7 став 1 Закона о рачуноводству и члана 3 и 6 Правилника о начину признавања, вредновања, презентације и обелодањивања позиција у појединачним финансијским извештајима микро и других правних лица.

Налаз: Партија за демократско деловање није донела општи акт којим се уређује организација рачуноводства, интерни рачуноводствени контролни поступци, утврђују рачуноводствене политике и остали елементи прописани чланом 7 став 1 Закона о рачуноводству и члановима 3 и 6 Правилника о начину признавања, вредновања, презентације и обелодањивања позиција у појединачним финансијским извештајима микро и других правних лица.

Ризик: Уколико се општим актом не уреде организација рачуноводства, интерни рачуноводствени контролни поступци, рачуноводствене политике, може доћи до погрешног признавања и вредновања позиција у финансијским извештајима и нетачног приказа финансијског положаја и резултата пословања странке.

Препорука број 3: Препоручује се Партији за демократско деловање да донесе општи акт којим се уређује организација рачуноводства, интерни рачуноводствени контролни поступци, утврђују рачуноводствене политике и остали елементи прописани Законом о рачуноводству и Правилником о начину признавања, вредновања, презентације и обелодањивања позиција у појединачним финансијским извештајима микро и других правна лица.

5.3. БИЛАНС СТАЊА

Попис имовине и обавеза

Одредбама члана 16 став 2 Закона о рачуноводству прописано је да правно лице, односно предузетник врши попис имовине и обавеза и усклађује стање по књигама са стањем по попису на крају пословне године. Одредбама члана 2 став 2 Правилника о начину и роковима вршења пописа и усклађивања књиговодственог стања са стварним стањем¹⁰ (у даљем тексту: Правилник) прописано је да правно лице врши годишњи попис имовине и обавеза са стањем на дан 31. децембар године за коју се врши попис.

Чланом 9 став 1 Правилника је прописано да попис обухвата: 1) утврђивање стварних количина имовине која се пописује мерењем, бројањем, проценом и сличним поступцима, ближе описивање пописане имовине, као и уношење података у пописне листе; 2) уписивање у пописне листе природних промена насталих у периоду вршења пописа пре и после 31. децембра године за коју се врши попис и свођење на стање на дан 31. децембра те године; 3) уношење књиговодственог природног стања имовине у пописне листе; 4) утврђивање природних разлика између стања утврђеног пописом и књиговодственог стања; 5) уношење цена пописане имовине; 6) вредносно обрачунавање пописане имовине; 7) састављање извештаја о извршеном попису.

Одредбама члана 12 Правилника о прописано је да се попис финансијских пласмана, потраживања и обавеза врши према стању у пословним књигама, под условом да је њихово усклађивање са дужницима и повериоцима извршено најмање једном годишње и да о томе постоји веродостојна исправа. Финансијски пласмани, потраживања и обавезе за које не постоји уредна документација исказују се у посебним пописним листама.

Одредбама члана 13 Правилника уређено је да се о извршеном попису саставља извештај који садржи: стварно и књиговодствено стање имовине и обавеза; разлике између стварног стања утврђеног пописом и књиговодственог стања, узроке неслагања између стања утврђеног пописом и књиговодственог стања, предлоге за ликвидацију утврђених разлика и др.

¹⁰ „Службени гласник РС“, бр. 118/13 и 137/14.

Чланом 4 поменутог Правилника одређено је да је за организацију и правилност пописа одговорно лице из члана 32 став 3 Закона о рачуноводству.

Партија за демократско деловање није извршила годишњи попис имовине књиговодствене вредности у износу од 718 хиљада динара и обавеза књиговодствене вредности у износу од 93 хиљаде динара са стањем на дан 31. децембар 2019. године. Имовину која није пописана чини опрема књиговодствене (садашње) вредности у износу од 362 хиљаде динара и готовински еквиваленти и готовина књиговодствене вредности у износу од 356 хиљада динара. Обавезе које нису пописане чине обавезе из пословања књиговодствене вредности у износу од 93 хиљаде динара.

Налаз: Партија за демократско деловање није извршила годишњи попис имовине књиговодствене вредности у износу од 718 хиљада динара и обавеза књиговодствене вредности у износу од 93 хиљаде динара са стањем на дан 31. децембар 2019. године, односно није утврдила стварно стање и извршила усклађивање књиговодственог стања ове имовине и обавеза са стварним стањем на дан 31. децембар 2019. године, што није у складу са чланом 16 Закона о рачуноводству и чланом 2 Правилника о начину и роковима вршења пописа и усклађивања књиговодственог стања са стварним стањем.

Ризик: Неспровођење пописа имовине и обавеза представља ризик од неистинитог и необјективног исказивања стања и успеха у финансијским извештајима странке.

Препорука број 4: Препоручује се Партији за демократско деловање да изврши годишњи попис имовине и обавеза у складу са Законом о рачуноводству и Правилником о начину и роковима вршења пописа и усклађивања књиговодственог стања са стварним стањем.

5.3.1. Некретнине, постројења и опрема

Табела број 1: Структура некретнина, постројења и опрема са променама -у хиљадама динара-

Назив	2019. година	2018. година	Промена
Опрема	682	682	-
Исправка вредности опреме (Напомена 5.4.5)	(320)	(280)	(40)
Укупно	362	402	(40)

Табела број 2: Структура опреме

-у хиљадама динара-

Назив	Набавна вредност	Исправка вредности	Садашња вредност
Путничко возило Mercedes-Benz	682	(320)	362
Укупно	682	(320)	362

Налаз: Партија за демократско деловање је у финансијским извештајима, у оквиру некретнина, постројења и опреме, исказала опрему – путничко возило – набавне вредности у износу од 682 хиљаде динара, односно садашње вредности у износу од 362 хиљаде динара, које је набављено у ранијим годинама и за које у поступку ревизије није достављена рачуноводствена документација о набавци. Поред тога, Партија за демократско деловање није са стањем на дан 31. децембар 2019. године извршила годишњи попис наведене имовине, који је прописан чланом 16 Закона о рачуноводству и чланом 2 Правилника о начину и роковима вршења пописа и усклађивања књиговодственог стања са стварним стањем. Због напред наведеног нисмо се уверили у вредност некретнина, постројења и опреме исказану у износу од 362 хиљаде динара.

Ризик: Постоји ризик да је у финансијским извештајима исказано средство које не испуњава услове за признавање у пословним књигама Партије за демократско деловање.

Препорука број 5: Препоручује се Партији за демократско деловање да утврди право које има над опремом – путничким возилом, да изврши попис наведене имовине и да у складу са Правилником о начину признавања, вредновања, презентације и обелодањивања позиција у појединачним финансијским извештајима микро и других правних лица и у складу са донетим рачуноводственим политикама изврши одговарајуће евидентирање у својим пословним књигама.

5.3.2. Готовински еквиваленти и готовина

Табела број 3: Структура готовине и готовинских еквивалената -у хиљадама динара-

Назив	2019. година	2018. година
Текући (пословни) рачун	356	48
Укупно	356	48

Текући (пословни) рачуни

Табела број 4: Текући (пословни) рачуни -у хиљадама динара-

Назив	Намена рачуна	2019. година
Комерцијална банка АД, Београд – Експозитура Прешево	Редован рад	260
Војвођанска бака АД, Нови Сад – Експозитура Бујановац	Редован рад	94
Комерцијална банка АД, Београд – Експозитура Медвеђа	Редован рад	2
Укупно		356

Партија за демократско деловање, у оквиру текућих (пословних) рачуна исказује уплате средстава из јавних извора (из буџета Републике Србије и из буџета јединица локалне самоуправе) неопходна за финансирање редовног рада Странке у складу са Законом о финансирању политичких активности, као и исплате средстава по основу зарада, исплате средстава на име измирења обавеза према добављачима и другим повериоцима и исплате средстава на име подизања готовине за покриће насталих трошкова.

Благајна

Одредбама члана 11 став 10 Закона о рачуноводству прописано је да се у дневник благајне уносе пословне промене које настају по основу готовине и других вредности које се воде у благајни правног лица и предузетника, као и да се дневник благајне закључује на крају сваког радног дана и доставља рачуноводству истог, а најкасније наредног дана.

Одредбама члана 12 став 3 Закона о рачуноводству прописано је да се пословне књиге воде на начин који треба да омогући контролу улазних података, исправности унетих података, чувања података, могућност коришћења података, могућност увида у промет и стања на рачунима главне књиге и помоћних књига, односно трансакције, као и увид у хронологију обављеног уноса пословних промена.

Одредбама члана 17 ст. 6 и 9 Правилника о Контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за друга правна лица регулисано је да се на рачуну благајне исказују динарске уплате и исплате готовог новца, а на рачуну девизне благајне уплате и исплате ефективног страног новца.

Налаз: Партија за демократско деловање није у 2019. години у дневник благајне, као врсти пословних књига, уносила пословне промене настале по основу готовине, подигнуте са текућег (пословног) рачуна и употребљене за исплату путних трошкова (дневница), трошкова репрезентације и других трошкова, у укупном износу од 673 хиљаде динара и по том основу није исказивала уплате и исплате готовог новца у оквиру благајне, што није у складу са одредбама члана 11 став 10 и члана 12 став 3 Закона о рачуноводству, као ни у складу са одредбама члана 17 ст. 6 и 9 Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за друга правна лица.

Ризик: Уколико се не води дневник благајне постоји ризик од неовлашћеног коришћења готовог новца.

Препорука број 6: Препоручује се Партији за демократско деловање да промет готовог новца евидентира у благајни у складу са рачуноводственим прописима Републике Србије.

5.3.3. Улози

Табела број 5: Структура улога

-у хиљадама динара-

Назив	2019. година	2018. година
Улози (сопствени извори) оснивача и других лица	161	1.096
Нераспоређени вишак прихода над расходима	464	-
Вишак расхода над приходима	-	(701)
Укупно	625	395

У поступку ревизије Партија за демократско деловање није доставила рачуноводствене исправе и докумената на основу којих су улози (сопствени извори) оснивача и других лица евидентирани у пословним књигама и приказани у финансијским извештајима за 2019. годину у износу од 161 хиљаде динара, а за 2018. годину у износу од 1.096 хиљада динара.

Председник Партије за демократско деловање донео је дана 26. фебруара 2019. године Одлуку о расподели добити или покрићу губитка по усвојеном финансијском извештају за 2019. годину, којом је утврђен добитак, односно вишак прихода над расходима, за 2019. годину у износу од 354 хиљаде динара (Напомена 5.1). У пословним књигама Партије за демократско деловање исказан је нераспоређени вишак прихода над расходима у износу од 464 хиљаде динара, док вишак расхода над приходима утврђен у претходној години у износу од 701 хиљаде динара није, приликом преноса почетног стања, пренет у наредни обрачунски период.

Одредбама члана 20 Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за друга правна лица прописано је да се у оквиру улога (сопствени извори) оснивача и других лица исказује оснивачки улог, повећање улога по основу додатних уплата оснивача и других лица.

Одредбама члана 21 Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за друга правна лица прописано је да се у оквиру нераспоређеног вишка прихода над расходима исказује нераспоређени вишак прихода над расходима ранијих година и текуће године.

Одредбама члана 22 Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за друга правна лица прописано је да се у оквиру вишка расхода над приходима исказује вишак расхода над приходима ранијих година и вишак расхода над приходима текуће године.

У члану 8 став 1 Закона о рачуноводству прописано је да се књижење пословних промена на имовини, обавезама и капиталу, приходима и расходима врши на основу веродостојних рачуноводствених исправа, док је у ставу 2 истог члана прописано да рачуноводствена исправа представља писани документ или електронски запис о насталој пословној промени, која обухвата све податке потребне за књижење у пословним књигама, тако да се из рачуноводствене исправе недвосмислено може сазнати основ, врста и садржај пословне промене.

Чланом 12 став 1 Закона о рачуноводству прописано је да се у пословне књиге уносе подаци на основу рачуноводствених исправа и то на начин који треба да омогући контролу улазних података, исправности унетих података, чување података, могућност коришћења података, могућност увида у промет и стања на рачунима главне књиге и помоћних књига, односно трансакције, као и увид у хронологију обављеног уноса пословних промена, што је прописано ставом 3 истог члана. Ставом 6 истог члана прописано је да се отварање пословних књига врши на почетку пословне године на основу закључног биланса стања претходне године.

Налаз: Партија за демократско деловање је у финансијских извештајима, у оквиру улога, исказала улоге (сопствене изворе) оснивача и других лица у износу од 161 хиљаде динара и нераспоређени вишак прихода над расходима у износу од 464 хиљаде динара, за које у поступку ревизије нису достављене рачуноводствене исправе и документа на основу којих су евидентирани у пословним књигама и приказани у финансијским извештајима у смислу члана 8 ст. 1 и 2 и члана 12 ст. 1, 3 и 6 Закона о рачуноводству, због чега се нисмо уверили у вредност улога исказану у укупном износу од 625 хиљада динара.

Ризик: Постоји ризик да су у финансијским извештајима исказани улози које не испуњавају услове за признавање у пословним књигама Партије за демократско деловање.

Препорука број 7: Препоручује се Партији за демократско деловање да утврди стање улога (сопствени извори) оснивача и других правних лица и стање осталих позиција исказаних у оквиру улога и да у складу са донетим рачуноводственим политикама изврши одговарајуће евидентирање у својим пословним књигама.

5.3.4. Обавезе из пословања

Табела број 6: Структура обавеза из пословања

-у хиљадама динара-

Назив	2019. година	2018. година
Добављачи у земљи	93	-
Укупно		

Добављачи у земљи

Табела број 7: Структура добављача у земљи

-у хиљадама динара-

Назив	2019. година
RTV Aldi ДОО, Прешево	70
ЈКП Комуналац, Бујановац	20
Остали добављачи	3
Укупно	93

Партија за демократско деловање је, у складу са одредбама члана 18 став 1 Закона о рачуноводству вршила усаглашавање обавеза према добављачима у земљи са стањем на дан 31. децембар 2019. године. Наведене обавезе евидентирани су на основу испостављених рачуна за извршене услуге, а измирене су током 2020. године.

5.4. БИЛАНС УСПЕХА

5.4.1. Приходи од донација, дотација, субвенција и сл.

Табела број 8: Структура прихода од донација, дотација, субвенција и сл. -у хиљадама динара-

Назив	2019. година	2018. година
Приходи из јавних извора	7.198	6.261
Укупно	7.198	6.261

Табела број 9: Структура прихода из јавних извора -у хиљадама динара-

Назив	Основ преноса средстава	2019. година
Буџет Републике Србије	Редован рад	7.015
Свега		7.015
Буџети јединица локалне самоуправе:		
- Буџет општине Бујановац	Редован рад	112
- Буџет општине Прешево	Редован рад	54
- Буџет општине Медвеђа	Редован рад	17
Свега		183
Укупно		7.198

Одредбама члана 45 Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за друга правна лица прописано је да се у оквиру прихода од чланарина и чланских доприноса и прихода по посебним прописима, поред осталих, исказују и приходи по посебним прописима из буџета, док је одредбама члана 46 истог правилника прописано да се у оквиру прихода од донација, дотација, субвенција и сл. исказују приходи од донација, дотација, субвенција и сл. према називима конкретних рачуна.

У члану 13 став 1 Закона о рачуноводству прописано је да правна лица и предузетници пословне промене књиже на рачунима прописаним контним оквиром, док је у ставу 2 тачка 2) истог члана прописано да контни оквир и садржину рачуна у контном оквиру за друга правна лица прописује министар надлежан за послове финансија.

Чланом 22 став 1 Закона о рачуноводству прописано је да за признавање, вредновање, презентацију и обелодањивање позиција у појединачним финансијским извештајима, микро правна лица примењује подзаконски акт који доноси министар надлежан за послове финансија, а који се заснива на општим рачуноводственим начелима.

У члану 9 став 1 Правилника о начину признавања, вредновања, презентације и обелодањивања позиција у појединачним финансијским извештајима микро и других правних лица прописано је да погрешно приказивање ставки у финансијским извештајима постоји када оне, појединачно или збирно, могу утицати на одлуке корисника донете на основу тих извештаја.

Налаз: Партија за демократско деловање је у финансијским извештајима, у оквиру прихода од донација, дотација, субвенција и сл, исказала приходе из јавних извора (из буџета Републике Србије и из буџета јединица локалне самоуправе) у укупном износу од 7.198 хиљада динара, уместо да их исказе у оквиру прихода по посебним прописима из буџета у складу са чланом 45 став 4 Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за друга правна лица, а у вези са чланом 13 и чланом 22 став 1 Закона о рачуноводству, као и чланом 9 став 1 Правилника о начину признавања, вредновања, презентације и обелодањивања позиција у појединачним финансијским извештајима микро и других правних лица. Поступајући на описани начин, Партија за демократско деловање је у финансијским извештајима више исказала приходе од донација, дотација, субвенција и сл, а мање исказала приходе по посебним прописима из буџета за износ од 7.198 хиљада динара.

Ризик: Услед погрешне класификације прихода настаје ризик да ће корисници информација из презентованих финансијских извештаја донети погрешне закључке.

Препорука број 8: Препоручује се Партији за демократско деловање да успостави адекватан систем интерне контроле и уреди политике, процедуре и активности на начин који спречава погрешно приказивање прихода у финансијским извештајима.

5.4.2. Трошкови материјала и енергије

Табела број 10: Структура трошкова материјала и енергије -у хиљадама динара-

Назив	2019. година	2018. година
Трошкови горива и енергије	322	898
Трошкови материјала за израду	14	-
Трошкови осталог материјала (режијског)	12	-
Укупно	348	898

Трошкови горива и енергије

Трошкови горива и енергије у износу од 322 хиљаде динара односе се на утрошено гориво за путничке аутомобиле у износу од 202 хиљаде динара набављено од Агими ДОО, Бујановац и утрошену електричну енергију у износу од 120 хиљада динара набављену од ЈП Електропривреда Србије – Огранак ЕПС Снабдевање, Београд.

Трошкови материјала за израду

Трошкови материјала за израду исказани у износу од 14 хиљада динара у целости се односе на трошкове услуге интернета.

Трошкови материјала (режијског)

Трошкови осталог материјала (режијског) исказани у износу од 12 хиљада динара у целости се односе на трошкове одржавања софтвера.

Одредбама члана 33 Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за друга правна лица прописано је да се у оквиру трошкова материјала и енергије исказује набавка и трошкови материјала за израду, трошкови осталог материјала и трошкови горива и енергије, док је одредбама члана 35 истог правилника прописано да се у оквиру трошкова производних услуга, поред осталих, исказују и транспортне услуге и услуге одржавања.

Налаз: Партија за демократско деловање је у финансијским извештајима, у оквиру трошкова материјала и енергије, исказала трошкове услуге интернета у износу од 14 хиљада динара и трошкове одржавања софтвера у износу од 12 хиљада динара, уместо да их искаже у оквиру трошкова производних услуга у складу са чланом 35 ст. 3 и 4 Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за друга правна лица, а у вези са чланом 13 и чланом 22 став 1 Закона о рачуноводству, као и чланом 9 став 1 Правилника о начину признавања, вредновања, презентације и обелодањивања позиција у појединачним финансијским извештајима микро и других правних лица. Поступајући на описани начин, Партија за демократско деловање је у финансијским извештајима више исказала трошкове материјала и енергије, а мање исказало трошкове производних услуга за износ од 26 хиљада динара.

Ризик: Услед погрешне класификације трошкова настаје ризик да ће корисници информација из презентованих финансијских извештаја донети погрешне закључке.

Препорука број 9: Препоручује се Партији за демократско деловање да успостави адекватан систем интерне контроле и уреди политике, процедуре и активности на начин који спречава погрешно приказивање трошкова у финансијским извештајима.

5.4.3. Трошкови зарада, накнада зарада и остали лични расходи

Табела број 11: Структура трошкова зарада

-у хиљадама динара-

Назив	2019. година	2018. година
Трошкови зарада и накнада зарада (брutto)	2.411	1.780
Трошкови пореза и доприноса на зараде и накнаде зарада на терет послодавца	432	316
Остали лични расходи и накнаде	412	474
Укупно	3.255	2.570

Трошкови зарада и накнада зарада

Права, обавезе и одговорности из радног односа, као и зараде, накнаде зарада и друга примања запослених у Партији за демократско деловање уређени су Законом о раду и уговорима о раду.

Партија за демократско деловање не поседује Правилник о организацији и систематизацији послова услед непостојања законске обавезе према одредбама члана 24 став 5 Закона о раду, који прописује да се обавеза доношења наведеног правилника не односи на послодавца који има 10 и мање запослених.

Партија за демократско деловање је у току јануара 2019. године имала у радном односу шест запослених лица, док је у наредним месецима закључно са месецом децембром имала пет запослених лица.

Остали лични расходи

Остали лични расходи исказани у износу од 412 хиљада динара обухватају трошкове службеног пута у земљи у износу од 59 хиљаде динара који су евидентирани у пословним књигама на основу налога за службено путовање и остале трошкове у износу од 353 хиљаде динара за које у поступку ревизије нису достављене веродостојне рачуноводствене исправе на основу којих су евидентирани у пословним књигама.

У члану 8 став 1 Закона о рачуноводству прописано је да се књижење пословних промена на имовини, обавезама и капиталу, приходима и расходима врши на основу веродостојних рачуноводствених исправа, док се у ставу 2 истог члана прописано да

рачуноводствена исправа представља писани документ или електронски запис о насталој пословној промени, која обухвата све податке потребне за књижење у пословним књигама, тако да се из рачуноводствене исправе недвосмислено може сазнати основ, врста и садржај пословне промене.

Чланом 22 став 1 Закона о рачуноводству прописано је да за признавање, вредновање, презентацију и обелодањивање позиција у појединачним финансијским извештајима, микро правна лица примењује подзаконски акт који доноси министар надлежан за послове финансија, а који се заснива на општим рачуноводственим начелима.

У члану 32 став 4 Правилника о начину признавања, вредновања, презентације и обелодањивања позиција у појединачним финансијским извештајима микро и других правних лица прописано је да се други пословни расходи признају по фактурној вредности, односно вредности утврђеној на основу рачуноводствене исправе.

Налаз: Партија за демократско деловање је у финансијским извештајима, у оквиру трошкова зарада, накнада зарада и осталих личних расхода, исказала остале личне расходе у износу од 353 хиљаде динара за које у поступку ревизије нису достављене веродостојне рачуноводствене исправе на основу којих су евидентирани у пословним књигама, што није у складу са чланом 8 ст. 1 и 2 и чланом 22 став 1 Закона о рачуноводству, као и чланом 32 став 4 Правилника о начину признавања, вредновања, презентације и обелодањивања позиција у појединачним финансијским извештајима микро и других правних лица, због чега се нисмо уверили да се поменути трошкови односе на редован рад Странке у смислу члана 19 став 1 Закона о финансирању политичких активности.

Ризик: Евидентирањем пословних промена без веродостојних рачуноводствених исправа повећава се ризик од њиховог погрешног евидентирања у пословним књигама и с тим у вези повећава се и ризик од састављања непоузданих финансијских извештаја.

Препорука број 10: Препоручује се Партији за демократско деловање да уведе контролне поступке којима ће обезбедити да се евидентирање пословних промена у пословним књигама врши на основу веродостојних рачуноводствених исправа.

5.4.4. Трошкови производних услуга

Табела број 12: Структура трошкова производних услуга -у хиљадама динара-

Назив	2019. година	2018. година
Трошкови услуга на изради учинака	228	193
Трошкови транспортних услуга	302	278
Трошкови услуга одржавања	930	1.769
Трошкови закупнина	769	194
Трошкови рекламе и пропаганде	311	303
Трошкови осталих услуга	56	-
Укупно	2.596	2.737

Трошкови услуга на изради учинака

Трошкови услуга на изради учинка исказани у износу од 228 хиљада динара у целости се односе на трошкове ревизије финансијских извештаја за 2019. годину, извршене од стране Kreston MDM ревизија ДОО, Београд у складу са закљученим уговором.

Трошкови транспортних услуга

Трошкови транспортних услуга исказани у износу од 302 хиљаде динара односе се на услуге мобилне телефоније у износу од 238 хиљада динара пружене од стране Telenor ДОО, Београд, услуге брзе поште у износу од 33 хиљаде динара пружене од стране All-Expres ДОО, Прешево и услуге фиксне телефоније и интернета у износу од 31 хиљаде динара пружене од стране Telekom Србија АД, Београд.

Трошкови услуга одржавања

Трошкови услуга одржавања исказани у износу од 930 хиљаде динара обухватају редован сервис основних средстава, извођење молерско-фарбарских и фасадерских радова и сличне услуге одржавања основних средстава у износу од 401 хиљаде динара, трошкове књиговодствених услуга у износу од 333 хиљаде динара (Напомена 5.1), трошкове електронског уређаја за плаћање путарине (ТАГ) у износу од 91 хиљаде динара, трошкове набавке клима уређаја у износу од 56 хиљада динара и трошкове набавке рачунарске опреме у износу од 49 хиљада динара.

Трошкови закупнина

Трошкови закупнина исказани у износу од 769 хиљада динара обухватају трошкове закупа пословних просторија (заједно са режијским трошковима) у Прешеву у укупном износу од 324 хиљаде динара и у Бујановцу у укупном износу од 445 хиљада динара.

Уговор о закупу пословног простора у Прешеву закључен је са закуподавцем дана 7. маја 2019. године на период од пет година, с тим да се трошкови закупа обрачунавају почев од 1. априла 2019. године. Предмет уговора је пословни простор површине 200м², а месечна закупнина утврђена је у износу од 36 хиљада динара. Наведен пословни простор користити се искључиво за обављање регистроване политичке делатности у седишту Странке.

Уговор о закупу просторија у Бујановцу закључен је са закуподавцем дана 24. јуна 2009. године на неодређено време. Предмет уговора је пословни простор површине 65м², а месечна закупнина утврђена је у износу од 200 ЕУР у динарској противвредности по средњем курсу на дан уплате. Наведен пословни простор користити се за потребе обављања политичке делатности општинског одбора Странке.

Трошкови рекламе и пропаганде

Трошкови рекламе и пропаганде исказани у износу од 311 хиљада динара у целости се односе на трошкове израде плаката, проспекта и рекламног материјала и објављивања огласа и реклама на ТВ станицама.

Трошкови осталих услуга

Трошкови осталих услуга исказани у износу од 56 хиљада динара у целости се односе на трошкове комуналних услуга пружених од стране ЈКП Комуналац, Бујановац.

Одредбама члана 35 Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за друга правна лица прописано је да се у оквиру трошкова производних услуга исказују производне услуге на изради учинака, транспортне услуге, услуге одржавања, закупнине, трошкови сајмова, рекламе и пропаганде, трошкови истраживања, трошкови развоја и остале производне услуге, док је одредбама члана 37 истог правилника прописано да се у оквиру нематеријалних трошкова, поред осталих, исказују и трошкови непроизводних услуга, као што су здравствене, адвокатске услуге, услуге чишћења и друге непроизводне услуге.

Налаз: Партија за демократско деловање је у финансијским извештајима, у оквиру трошкова производних услуга, исказала трошкове књиговодствених услуга у износу од 333 хиљаде динара и трошкове ревизије финансијских извештаја у износу од 228 хиљада динара, уместо да их искаже у оквиру трошкова непроизводних услуга у складу са чланом 37 став 2 Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за друга правна лица, а у вези са чланом 13 и чланом 22 став 1 Закона о рачуноводству, као и чланом 9 став 1 Правилника о начину признавања, вредновања, презентације и обелодањивања позиција у појединачним финансијским извештајима микро и других правних лица. Поступајући на описани начин, Партија за демократско деловање је у финансијским извештајима више исказала трошкове производних услуга, а мање исказала нематеријалне трошкове за укупан износ од 561 хиљаде динара.

Ризик: Услед погрешне класификације трошкова настаје ризик да ће корисници информација из презентованих финансијских извештаја донети погрешне закључке.

Препорука број 11: Препоручује се Партији за демократско деловање да успостави адекватан систем интерне контроле и уреди политике, процедуре и активности на начин који спречава погрешно приказивање трошкова у финансијским извештајима.

5.4.5. Трошкови амортизације

Табела број 13: Структура трошкова амортизације -у хиљадама динара-

Назив	2019. година	2018. година
Трошкови амортизације некретнине, постројења и опрема (Напомена 5.3.1)	40	45
Укупно	40	45

5.4.6. Нематеријални трошкови

Табела број 14: Структура нематеријалних трошкова -у хиљадама динара-

Назив	2019. година	2018. година
Трошкови непроизводних услуга	231	300
Трошкови репрезентације	189	264
Трошкови премије осигурања	5	-
Трошкови платног промета	29	32
Трошкови пореза	1	-
Остали нематеријални трошкови	40	66
Укупно	495	662

Трошкови непроизводних услуга

Трошкови непроизводних услуга исказани у износу од 231 хиљаде динара односе се на трошкове стручног усавршавања и оспособљавања, међународну сарадњу и рад са чланством, Највећи део трошкова износу од 150 хиљада динара односи се на учешће члана Странке на међународном скупу у Вашингтону, Сједињене Америчке Државе. Остатак трошкова у износу од 81 хиљаде динара односи се на усавршавања младих из Прешева, Бујановца и Медвеђе, које се реализује кроз учешће младих на тренинзима и семинарима у земљи.

У складу са чланом 19 став 3 Закона о финансирању политичких активности, Партија за демократско деловање је била дужна да, од укупно добијених средстава из јавних извора за редован рад на годишњем нивоу у 2019. години која износе 7.198 хиљада динара (Напомена

5.4.1), најмање 5%, што износи најмање 360 хиљада динара, искористи за стручно усавршавање и оспособљавање, међународну сарадњу и рад са чланством.

Налаз: Партија за демократско деловање је за стручно усавршавање и оспособљавање, међународну сарадњу и рад са чланством искористила износ од 231 хиљаде динара, уместо износ од 360 хиљада динара, који представља најмање 5% од укупно добијених средстава из јавних извора за редован рад на годишњем нивоу у 2019. години и који је Партија за демократско деловање била дужна да искористи у складу са чланом 19 став 3 Закона о финансирању политичких активности.

Ризик: Неискористивши добијена средства за стручно усавршавање и оспособљавање, међународну сарадњу и рад са чланством у минимално законски прописаном износу указује на ризик од незаконитог поступање Странке.

Препорука број 12: Препоручује се Партији за демократско деловање да успостави адекватан систем интерне контроле и уреди политике, процедуре и активности на начин који би омогућио да се одредбе Закона о финансирању политичких активности испоштују у потпуности.

Трошкови репрезентације

Трошкови репрезентације исказани у износу од 189 хиљада динара у целости се односе на трошкове угоститељских услуга.

Остали нематеријални трошкови

Остали нематеријални трошкови исказани су у износу од 40 хиљада динара у целости се односе на трошкове регистрације путничког возила Mercedes-Benz.

5.4.7. Остали расходи

Табела број 15: Структура осталих расхода

-у хиљадама динара-

Назив	2019. година	2018. година
Остали непоменути расходи	110	51
Укупно	110	51

Остали непоменути расходи исказани у износу од 110 хиљада динара у целости се односе на трошкове новчаних казни по прекршајним поступцима из ранијих година.

6. ПОТЕНЦИЈАЛНЕ ОБАВЕЗЕ

Партија за демократско деловање на дан 31. децембар 2019. године није била странка у било каквој врсти судског поступка, било као тужилац или као тужени.

**ФИНАНСИЈСКИ ИЗВЕШТАЈИ
ПАРТИЈЕ ЗА ДЕМОКРАТСКО ДЕЛОВАЊЕ, ПРЕШЕВО
ЗА 2019. ГОДИНУ**

САДРЖАЈ:

1. Биланс стања.....	42
2. Биланс успеха	43

1. БИЛАНС СТАЊА

на дан 31. децембар 2019. године

- у хиљадама динара -

Позиција	Напомена број	Износ	
		Текућа година	Претходна година
АКТИВА			
СТАЛНА ИМОВИНА		362	403
НЕКРЕТНИНЕ, ПОСТРОЈЕЊА И ОПРЕМА	5.3.1.	362	403
ОБРТНА ИМОВИНА		356	48
ГОТОВИНСКИ ЕКВИВАЛЕНТИ И ГОТОВИНА	5.3.2.	356	48
УКУПНА АКТИВА = ПОСЛОВНА ИМОВИНА		718	451
ПАСИВА			
УЛОЗИ	5.3.3.	625	395
УЛОЗИ (СОПСТВЕНИ ИЗВОРИ) ОСНИВАЧА И ДРУГИХ ЛИЦА		161	1.096
НЕРАСПОРЕЂЕНИ ВИШАК ПРИХОДА НАД РАСХОДИМА		464	-
ВИШАК РАСХОДА НАД ПРИХОДИМА		-	701
ДУГОРОЧНА РЕЗЕРВИСАЊА И ОБАВЕЗА		93	56
КРАТКОРОЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ОБАВЕЗЕ		-	56
ОБАВЕЗЕ ИЗ ПОСЛОВАЊА	5.3.4.	93	-
УКУПНА ПАСИВА		718	451

2. БИЛАНС УСПЕХА

за период од 1. јануара до 31. децембра 2019. године

- у хиљадама динара -

Позиција	Напомена број	Износ	
		Текућа година	Претходна година
ПРИХОДИ И РАСХОДИ ИЗ РЕДОВНОГ ПОСЛОВАЊА			
ПОСЛОВНИ ПРИХОДИ		7.198	6.261
ПРИХОДИ ОД ДОНАЦИЈА, ДОТАЦИЈА, СУБВЕНЦИЈА И СЛ.	5.4.1.	7.198	6.261
ПОСЛОВНИ РАСХОДИ		6.734	6.912
ТРОШКОВИ МАТЕРИЈАЛА И ЕНЕРГИЈЕ	5.4.2.	348	898
ТРОШКОВИ ЗАРАДА, НАКНАДА ЗАРАДА И ОСТАЛИ ЛИЧНИ РАСХОДИ	5.4.3.	3.255	2.570
ТРОШКОВИ ПРОИЗВОДНИХ УСЛУГА	5.4.4.	2.596	2.737
ТРОШКОВИ АМОРТИЗАЦИЈЕ	5.4.5.	40	45
НЕМАТЕРИЈАЛНИ ТРОШКОВИ	5.4.6.	495	662
ПОСЛОВНИ ДОБИТАК		464	-
ПОСЛОВНИ ГУБИТАК		-	651
ПРИХОДИ ОД ФИНАНСИЈСКЕ ИМОВИНЕ		-	1
ДОБИТАК ИЗ ФИНАНСИРАЊА		-	1
ОСТАЛИ РАСХОДИ	5.4.7.	110	51
ВИШАК ПРИХОДА НАД РАСХОДИМА ИЗ РЕДОВНОГ ПОСЛОВАЊА ПРЕ ОПОРЕЗИВАЊА		354	-
ВИШАК РАСХОДА НАД ПРИХОДИМА ИЗ РЕДОВНОГ ПОСЛОВАЊА ПРЕ ОПОРЕЗИВАЊА		-	701
ВИШАК ПРИХОДА НАД РАСХОДИМА ПРЕ ОПОРЕЗИВАЊА		354	-
ВИШАК РАСХОДА НАД ПРИХОДИМА ПРЕ ОПОРЕЗИВАЊА		-	701
НЕТО ВИШАК ПРИХОДА НАД РАСХОДИМА		354	-
НЕТО ВИШАК РАСХОДА НАД ПРИХОДИМА		-	701